

ÖZET: Devlet Memurunun sanatsal bir faaliyette, sportif bir aktivitede veya bir reklam filminde yer alıp alamayacağı hk. (24/01/2014-17228)

Kurumunuzda 657 sayılı Kanuna tabi görev yapan personelin görev alanı ile ilgili olmaksızın sanatsal bir faaliyette, sportif bir aktivitede veya bir reklam filminde yer alıp alamayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Davranış ve işbirliği” başlıklı 8 inci maddesinde “Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadırlar.” hükmü, yine mezkur Kanunun 02/01/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle değiştirilen “Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı” başlıklı 28 inci maddesinde ise; “Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç).

Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan; 05/12/2012 tarihi ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 1 inci maddesinde; “ Bu Kanunun amacı, fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahipleri ile bu eserleri icra eden veya yorumlayan icracı sanatçıların, seslerin ilk tespitini yapan fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların ve radyo-televizyon kuruluşlarının ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını belirlemek, korumak, bu ürünlerden yararlanma şartlarını düzenlemek, öngörülen esas ve usullere aykırı yararlanma halinde yaptırımları tespit etmektir.” hükmü yer almakta olup, aynı maddenin (B) bendinde sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulleri eser olarak tanımlanmıştır. Ayrıca mezkûr Kanunun “Hakların Kullanılması” başlıklı 18 inci maddesinde de; “Mali hakları kullanma yetkisi münhasıran eser sahibine aittir. Aralarındaki özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça; memur, hizmetli ve işçilerin işlerini görürken meydana getirdikleri eserler üzerindeki haklar bunları çalıştıran veya tayin edenlerce kullanılır. Tüzel kişilerin uzuvları hakkında da bu kural uygulanır. Bir eserin yapımcısı veya yayımcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre mali hakları kullanabilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; 657 sayılı Kanuna tabi personelin müzik ve televizyon projelerinde yer almasının mezkur Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen davranış biçimine uyulması, söz konusu faaliyetin mesai saatleri dışında icra edilmesi, bu faaliyetten 5846 sayılı Kanun kapsamında elde edilen mali haklar haricinde herhangi bir ticari kazanç sağlanmaması, herhangi bir akit ile işverene bağlanılmaması, sosyal güvenlik kuruluşlarından biriyle ilişkilendirilmemesi ve de bu faaliyetin hukuki statüsü ve ilgili mevzuatı bakımından yukarıda yer verilen madde hükmünde belirtilen yasaklar haricinde bir

faaliyet olarak değerlendirilmesi halinde m¼mk¼n olabileceği d¼ř¼n¼lmekte olup, sportif aktivitenin kapsamı anlaşılamadığından değerlendirme yapılamamıştır.

